

Deelname zbo's met eigen
rechtspersoonlijkheid aan
inkoopdienstverlening Rijk

Versie 1.0

Datum 17 november 2022
Status Handreiking

Inhoud

Inleiding—3

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden—5

- 1.1 Beleidsmatige overwegingen—5
- 1.2 Juridische overwegingen—6
- 1.3 Praktische overwegingen—8
- 1.4 Kostendoorberekening—8

2 Procesbeschrijving—10

- 2.1 Proloog—10
- 2.2 Stap 1: Verkenning deelname zbo's—10
 - 2.2.1 Deelname kenbaar maken—10
 - 2.2.2 Beleidsmatige toets—10
 - 2.2.3 Juridische toets—10
 - 2.2.4 Praktische toets—11
- 2.3 Stap 2: Besluitvorming (gedelegeerd) eigenaar—12
- 2.4 Tot slot—12

Inleiding

Het doel van deze handreiking is richting geven aan het proces van deelname van zelfstandige bestuursorganen (zbo's) met eigen rechtspersoonlijkheid aan de inkoopdienstverlening van het Rijk. Het betreft dan deelname van publiekrechtelijke zbo's met eigen rechtspersoonlijkheid (bijvoorbeeld Staatsbosbeheer) en privaatrechtelijke zbo's die voltijds publieke taken uitvoeren (bijvoorbeeld AFM). Het belangrijkste uitgangspunt is dat deelname aan de dienstverlening van wederkerige meerwaarde dient te zijn voor zowel de zbo's als het Rijk.

Voor deze categorieën zbo's is het niet vanzelfsprekend om aan te sluiten op de inkoopdienstverlening van het Rijk. Zij hebben immers eigen rechtspersoonlijkheid, wat betekent dat zij zelf verplichtingen kunnen aangaan. Zij zullen en kunnen dus formeel geen contracten afsluiten op naam van de rechtspersoon Staat der Nederlanden (hierna: de Staat) waartoe de ministeries behoren, maar zullen dit uit eigen naam doen. Hierin verschillen deze zij van zbo's die geen eigen rechtspersoonlijkheid hebben. Zbo's zonder eigen rechtspersoonlijkheid behoren, evenals adviescolleges, tot de rechtspersoon de Staat en kunnen dus onder die rechtspersoon contracten afsluiten. Zbo's met eigen rechtspersoonlijkheid zijn zelfstandig aanbestedingsplichtig, aangezien zij kwalificeren als publiekrechtelijke instelling in de zin van artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012).

De handreiking is primair geschreven voor betrokkenen binnen de Rijksinkoop. Dit omdat bij hen de verantwoordelijkheid ligt om te beoordelen of zbo's voldoen aan de voorwaarden om deel te nemen aan de dienstverlening. De handreiking kan ook gebruikt worden door zbo's zelf om na te gaan hoe het proces voor deelname aan de dienstverlening eruitziet.

De handreiking is mede gebaseerd op het inventarisatierapport 'Een daadkrachtige en compacte overheid om met de Rijksinkoop impact te creëren', dat was opgesteld door een aantal trainees in het kader van het Traineeship Rijksinkoopprofessionals en op het Beleidskader aansluiting zbo's op Rijksbrede voorzieningen (BZK/DGOO 17 april 2020).

Ook de memo's vanuit het zbo Inkoop Netwerk (ZIN) van 12 juli 2022 en 1 november 2022 over de samenwerking met het Rijksinkoopstelsel zijn betrokken bij het opstellen van deze handreiking. De samenwerking richt zich wat ZIN betreft op enerzijds participatie in rijksbrede Europese aanbestedingen en anderzijds het over en weer delen van kennis en kunde op het gebied van inkoop-professionalisering, categoriekennis en het bereiken van impact. Voor ZIN is relevant dat het Rijk en zbo's over en weer inzien dat er meerwaarde zit in hun inkoopsamenwerking en dat deze samenwerking zoveel als mogelijk concreet en in gelijkheid wordt ingevuld, al dan niet per categorie.

De reikwijdte van deze handreiking betreft zbo's met een eigen rechtspersoonlijkheid. Het kan evenwel ook als basis dienen voor

inkoopdienstverlening aan rechtspersonen met een wettelijke taak (rwt's), zoals onderwijsinstellingen, academische ziekenhuizen en de Nationale Politie. Op de site van de Algemene Rekenkamer is een overzicht te vinden van rwt's. De handreiking strekt zich niet uit tot andere overheden. Dat zijn bestuurslagen met eigen verantwoordelijkheid.

Deelname aan de beschreven dienstverlening is wat anders dan deelname aan het Rijksinkoopstelsel. Deelname aan het stelsel wordt gekenmerkt door het inrichtingsprincipe één voor allen en allen voor één: ministeries kopen voor elkaar in door middel van categoriemanagement. Die vorm van wederkerigheid is hier in beginsel niet aan de orde, tenzij zbo's aansluiting zouden gaan zoeken via de Kaderwet zbo's (zie onder 1.2).

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 **Beleidsmatige overwegingen**

Er zijn overwegingen op grond waarvan deelname van zbo's aan het categoriestelsel wenselijk is. De overheid is immers verplicht om publiek geld goed te besteden. Dit begint bij het op orde brengen en stroomlijnen van de bedrijfsprocessen. Het gezamenlijk optrekken voorkomt dat wielen steeds opnieuw uitgevonden behoeven te worden. Ook kan gezamenlijk optrekken de maatschappelijke impact van inkopen groter maken en kunnen opdrachtnemers ervaren dat de overheid zich collectief achter beleidsdoelstellingen schaaft. Verder kan het leiden tot schaalvoordelen en besparingen op bepaalde inkopen. Aan de andere kant zijn er ook overwegingen die op gespannen voet met deelname kunnen staan, zoals het clusterverbod en het verlenen van toegang voor het mkb tot overheidsopdrachten (zie ook 2.2.3).

Het Rijk mag van zbo's verwachten dat zij Inkopen met Impact, de strategie voor duurzaam, sociaal en innovatief opdrachtgeverschap door het Rijk, onderschrijven (Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 30 196, nr. 679), evenals de betreffende categorieplannen. Zbo's mogen op hun beurt mogen verwachten dat het Rijk open staat voor hun ervaringen en inzichten met onder meer Inkopen met Impact. Zo zit bijvoorbeeld het thema social return in de genen van de SVB, is mvi een speerpunt van UWV en DNB en is LVNL een organisatie met zware ict- en innovatie-componenten. Vanuit ZIN komen nadere voorstellen voor de invulling van de wederkerigheid.

Momenteel maakt een aantal zbo's al gebruik van categoriemanagement. De deelname varieert sterk per inkoopcategorie, van helemaal niet tot tientallen zbo's. Er bestaat geen eenduidig afwegingskader om zbo's deel te laten nemen aan een categorie. De afweging om zbo's al dan niet aan Rijksaanbestedingen en het contractmanagement te laten deelnemen, ligt momenteel vooral bij de desbetreffende categoriemanager.

Een zbo met eigen rechtspersoonlijkheid is niet hiërarchisch ondergeschikt aan een minister of aan een staatssecretaris. Bewindslieden zijn dan ook niet verantwoordelijk voor de manier waarop zbo's hun taken uitvoeren, maar alleen verantwoordelijk voor de bevoegdheden die zij ten opzichte van de zbo's hebben gekregen (bijvoorbeeld het ontslaan of benoemen van bestuurders). De wijze waarop deze zbo de bedrijfsvoering inricht, is de eigen verantwoordelijkheid van het betreffende zbo en het ministerie behoort zich hierin niet te mengen. Of een zbo zal willen deelnemen aan een categorie, is dan ook een aangelegenheid van het zbo zelf. Gelet op de bestuurlijke verhoudingen is het wenselijk om hierover nadere afspraken te maken.

Binnen zowel zbo's als de Rijksinkoop bestaan over deelname van zbo's nog onduidelijkheden. Er is derhalve behoefte aan meer eenduidigheid en richting voor deelname van zbo's met eigen rechtspersoonlijkheid. Een

duidelijke visie helpt om proactief en op een eenduidige manier te handelen richting zbo's.

1.2 Juridische overwegingen

Wet Markt en Overheid

De Wet Markt en Overheid (onderdeel van de Mededingingswet) is erop gericht zo gelijk mogelijke concurrentieverhoudingen te creëren tussen enerzijds overheden die diensten of goederen aanbieden aan derden en anderzijds particuliere ondernemingen. Als overheden zelf economische activiteiten verricht op bepaalde markten kan dit leiden tot oneerlijke concurrentie met particuliere ondernemingen. Deze wet is hier in beginsel van toepassing omdat er sprake is van een bestuursorgaan dat een economische activiteit uitoefent. Een bestuursorgaan van de Rijksoverheid biedt in geval van deelname namelijk in (potentiële) concurrentie met marktpartijen inkoopdienstverlening aan op een markt, te weten aan een derde, namelijk het zbo met eigen rechtspersoonlijkheid. Er zijn vier gedragsregels die in beginsel in acht moeten worden genomen bij het uitvoeren van inkoopdienstverlening:

- verplichting tot het maken van integrale kostendoorberekeningen¹;
- bevoordelingverbod met betrekking tot overheidsbedrijven²;
- verbod op exclusief gegevensgebruik³;
- verbod op functievermenging⁴.

De laatste drie gedragsregels zullen vermoedelijk niet snel aan de orde zijn bij het verrichten van inkoopdienstverlening van het Rijk aan een zbo. Wel zal er in de meeste gevallen voldaan moeten worden aan de regel van de integrale kostendoorberekening. Dit betekent dat ook in het geval het IUC voor de inkoopdienstverlening geen kosten in rekening zou willen brengen en er derhalve geen sprake zou zijn van een bezwarende titel (zie bij Aanbestedingswet), er vermoedelijk toch kosten doorberekend moeten worden op basis van de Wet Markt en Overheid.

In het Besluit Markt en Overheid zijn nadere regels gesteld over de integrale kostendoorberekening. Dit besluit stelt randvoorwaarden aan de manier waarop een overheid de kostenberekening maakt. Op verzoek van de ACM dient het Rijk te kunnen aantonen dat de kosten integraal zijn doorberekend. Het is raadzaam om bij het vaststellen van de grondslagen en bij het maken van deze berekening een financieel expert en een jurist te betrekken. In uitzonderingssituaties is het namelijk mogelijk om de inkoopdienstverlening gratis voor het zbo te verrichten, met name als de goederen en diensten die door de inkoopcategorie worden ingekocht, bestemd zijn voor de uitvoering van een publiekrechtelijke taak van het zbo.

¹ Artikel 25i Mededingingswet

² Artikel 25j Mededingingswet

³ Artikel 25k Mededingingswet

⁴ Artikel 25l Mededingingswet

Fiscale wet- en regelgeving

In het geval dat de categorie kosten doorberekent aan het zbo, moet er mogelijk rekening worden gehouden met fiscale bepalingen wat betreft het berekenen van btw en het afdragen van vennootschapsbelasting. Of dat daadwerkelijk zo is, moet bij een financieel expert van het eigen ministerie nagegaan worden.

Aanbestedingswet 2012

De Aw 2012 definieert een overheidsopdracht als een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die betrekking heeft op leveringen, werken of diensten. Dit houdt in dat een op geld waardeerbare tegenprestatie tegenover de uitvoering van de overheidsopdracht staat.

Als het IUC voornemens is kosten door te berekenen (of een op geld waardeerbare tegenprestatie te vragen), dan is er sprake van een bezwarende titel en een overheidsopdracht die, afhankelijk van de opdrachtwaarde, aanbesteed dient te worden. Als het bedrag van de opdracht minder is dan de betreffende drempelbedragen, behoeft die niet aanbesteed te worden omdat een zbo dan in beginsel onderhands mag gunnen aan het IUC zonder aanbesteding. Het zbo moet hierbij nagaan of één op één gunning mogelijk is op basis van haar eigen inkoopbeleid en op basis van de kaders die de Gids Proportionaliteit hieraan stelt. Het zbo met eigen rechtspersoonlijkheid is immers zelfstandig aanbestedingsplichtig en zal zich aan de (eigen) regelgeving en de bijbehorende drempelbedragen moeten houden. Als de kosten de Europese drempels overschrijden, is één op één gunning aan een categorie in beginsel niet mogelijk. In dat geval zal de dienstverlening moeten worden aanbesteed. Het zbo kan in dat geval nog wel nagaan of deelname mogelijk is op basis van de Kaderwet zbo's.

Omdat het zbo vanuit juridisch oogpunt steeds afspraken maakt met dezelfde rechtspersoon (de Staat) en deze afspraken zien op dezelfde soort diensten (inkoopdienstverlening), kunnen diensten ten behoeve van afzonderlijke inkoopprocedures moeilijk los van elkaar gezien worden. In deze handreiking is relevant zowel het splitsingsverbod (artikel 2.14 Aw 2012) als de verplichting om meerdere soortgelijke opeenvolgende opdrachten in de raming mee te nemen (artikel 2.21 Aw). In het geval een zbo deelneemt aan meerdere categorieën, moet deze bij het bepalen van de waarde van de opdracht dus in beginsel de waarde van de dienstverlening van alle categorieën waarbij wordt aangesloten optellen⁵.

Als het IUC geen kosten in rekening brengt, dan is er geen sprake van een aanbesteding, omdat er dan geen bezwarende titel is (één van de vereisten om te kunnen spreken van een overheidsopdracht die aanbesteed moet worden). Als overeengekomen wordt om de inkoop

⁵ Indien een zbo uit afzonderlijke operationele eenheden bestaat die zelfstandig verantwoordelijk zijn voor hun aanbestedingen of bepaalde categorieën van aanbestedingen kan de waarde van een overheidsopdracht worden bepaald op het niveau van de desbetreffende operationele eenheid (artikel 2.15a lid 2 Aanbestedingswet 2012).

gezamenlijk uit te voeren, zal het zbo wel op een andere wijze moeten bijdragen om er een echte samenwerking van te maken, bijvoorbeeld door deel te nemen aan werkgroepen die de inkoop begeleiden (artikel 2.11a Aw 2012).

Zie echter ook het gestelde onder Wet Markt en Overheid: ook in het geval het IUC voor de inkoopdienstverlening geen kosten in rekening zou willen brengen moeten er vermoedelijk toch kosten doorberekend moeten worden op basis van de Wet Markt en Overheid.

Er zijn nog meer punten waarmee rekening moet worden gehouden in het geval een zbo deelneemt aan een aanbesteding van de categorie, bijvoorbeeld het clusterverbod (artikel 1.5 Aw 2012): opdrachten mogen niet onnodig worden samengevoegd (bij meer partijen in de aanbesteding wordt het inkoopvolume groter; zie verder ook 2.2.3).

Kaderwet zbo's

Aansluiting van zbo's met eigen rechtspersoonlijkheid op een Rijksbrede infrastructurele voorziening (hiertoe behoort ook een IUC dat Rijksbrede inkoopdienstverlening verzorgt) kan ook plaatsvinden via de Kaderwet. De Kaderwet is enkel van toepassing op zbo's die met openbaar gezag bekleed zijn. Staatsbosbeheer en de KNAW bijvoorbeeld vallen niet onder de Kaderwet en kunnen geen beroep doen op artikel 21a. Aansluiting op basis van de Kaderwet houdt in dat de aansluiting permanent is. Voor incidentele inkopen is aansluiting op basis van de Kaderwet dan ook niet gepast. Het deelnemen op basis van de Kaderwet gaat via een besluit dat wordt genomen door de Minister van BZK en behelst een zeer uitgebreide procedure (artikel 21a). Tevens deelt het zbo die aansluit mee in de kosten voor het in stand houden van de voorziening (artikel 21b). Het is niet gezegd dat verzoeken om toepassing van artikel 21a door een zbo, steeds worden toegewezen. Er dienen hiervoor verschillende toetsen te worden verricht, zie hiervoor ook het Beleidskader aansluiting zbo's. Vanwege de langdurige procedure die gemoeid is met aansluiting op de Kaderwet, is het raadzaam een verzoek tot toepassing van artikel 21a van de Kaderwet alleen te overwegen als de raming van dienstverlening uitkomt boven de Europese drempelwaarde en aansluiting echt niet op een andere manier kan plaatsvinden.

1.3 Praktische overwegingen

Er zijn randvoorwaarden om deelname van zbo's aan aanbestedingen te faciliteren. De categoriemanager moet zich ervan vergewissen dat met deelname van zbo's de realisatie van doelen zoals omschreven in het categorieplan, voldoende zijn gewaarborgd. Ook mogen andere afnemers van de categorie geen nadeel ondervinden van deelname van zbo's. Er dient voldoende tijd, capaciteit en middelen voor het uitvoeren van het gehele inkoopproces beschikbaar te zijn, inclusief de implementatie van het contract en de benodigdheden voor degelijk contractmanagement. Ook een zbo zou zich kunnen afvragen of de markt niet (beter) in staat is die diensten te verlenen.

1.4 Kostendoorberekening

De Wet Markt en Overheid laat toe dat zbo's gebruik maken van inkoopdienstverlening van het Rijk. Wel zal er in de nodige gevallen dus

een integrale kostendoorberekening moeten plaatsvinden voor het verlenen van de inkoopdienstverlening aan het zbo. Aangezien een zbo met eigen rechtspersoonlijkheid zelfstandig aanbestedingsplichtig is, zal het deelnemen aan een inkoopcategorie niet mogelijk zijn als de integrale kostendoorberekening de Europese drempelwaarden voor decentrale overheden overschrijdt. In dat geval kan worden onderzocht of het zbo kan deelnemen middels de procedure van de Kaderwet.

In het geval van aansluiting van een zbo op een inkoopvoorziening die uitgevoerd wordt door categoriemanagement, kan desgewenst bij de HIS informatie over de wijze van kostendoorberekening en de hierbij te hanteren tarieven ingewonnen worden (contactubr.his@rijksoverheid.nl). De HIS voert namelijk regelmatig aanbestedingstrajecten uit voor zbo's waarbij sprake is van het doorberekenen van kosten.

Los van de Wet Markt en Overheid zijn agentschappen op grond van de Regeling agentschappen ook gehouden kosten door te berekenen. Bij inkoopcategorieën die deel zijn van een agentschap is doorberekening dus sowieso aan de orde.

2 Procesbeschrijving

2.1 Proloog

Dit hoofdstuk bevat een richtinggevende suggestie voor het doorlopen van het proces, dat uiteindelijk moet leiden tot besluitvorming door de eigenaar van een inkoopcategorie over deelname van een zbo aan de dienstverlening. Afhankelijk van de besluitvormingslijnen, kan de inrichting van het proces per departement verschillen.

2.2 Stap 1: Verkenning deelname zbo's

2.2.1 *Deelname kenbaar maken*

Wanneer een zbo met eigen rechtspersoonlijkheid wil deelnemen aan de inkoopdienstverlening van een categorie, dient het zbo te inventariseren bij welke categorieën aansluiting gewenst is en dit kenbaar te maken bij de categoriemanagers van die desbetreffende categorieën. Het is omgekeerd ook mogelijk dat de categoriemanager het zbo benadert en deze een verzoek doet deel te nemen aan de dienstverlening van zijn/haar categorie. Voor het doorlopen van de stappen beschreven in deze handreiking is de categoriemanager het eerste aanspreekpunt voor het zbo.

De categoriemanager kan niet voor het zbo bepalen aan welke trajecten wordt deelgenomen. De keuze te willen deelnemen aan de categorie(ën) ligt bij het zbo zelf. Deelname is echter niet ongeclausuleerd, want er kunnen randvoorwaarden zijn, zoals de beschikbare capaciteit, die beperkingen opleggen.

De categoriemanager overlegt met het zbo aan welke inkoop- en aanbestedingstrajecten het zbo mogelijk zou willen deelnemen en de uitkomst van het overleg wordt schriftelijk vastgelegd. Op basis van de schriftelijke uitkomst van het overleg wordt getoetst of deelname van het zbo aan de dienstverlening mogelijk is.

De categoriemanager bespreekt de wens tot deelname met zijn CDI, IUC-manager en voorzitter klantenraad. Tijdens dit overleg worden afspraken gemaakt over vervolgstappen, bijvoorbeeld wie de beleidsmatige, praktische en juridische toetsing uitvoert.

2.2.2 *Beleidsmatige toets*

De beleidsmatige toets richt zich op de vraag in hoeverre voldaan is aan het belangrijkste uitgangspunt, namelijk dat deelname van meerwaarde is voor zowel het zbo als het Rijk. Bij de beleidsmatige toets worden in ieder geval de overwegingen betrokken die in paragraaf 1.1 staan genoemd, waaronder het bereiken van maatschappelijke impact en schaalvoordelen en besparingen. Verder wordt getoetst of het zbo Inkopen met Impact alsmede het betreffende categorieplan onderschrijft en welke kennis en ervaringen het zbo zelf kan inbrengen.

2.2.3 *Juridische toets*

Door middel van een juridische toets dient vastgesteld te worden of en zo ja hoe de deelname rechtmatig kan plaatsvinden. Het betreffende IUC

adviseert over op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de regels van de Wet Markt en Overheid en de overige wettelijke bepalingen geschetst in het juridisch kader.

In het geval een zbo deelneemt aan een aanbesteding van de categorie moet, naast de andere bepalingen die van toepassing zijn uit de regelgeving, rekening worden gehouden met de volgende punten:

- Clusterverbod (artikel 1.5 Aw 2012): opdrachten mogen niet onnodig worden samengevoegd (bij meer partijen in de aanbesteding wordt het inkoopvolume groter).
- Gezamenlijk aanbesteden (artikel 2.11a Aw 2012): dit artikel geeft de verplichtingen voor elke aanbestedende dienst weer als overeengekomen wordt om procedures gezamenlijk uit te voeren.
- Toegang mkb: één van de doelstellingen van de AW 2012 is het verbeteren van toegang voor het mkb tot opdrachten van de overheid.
- Volmacht: het zbo dient een getekende volmacht af te geven. Op deze manier is deelname aan de aanbesteding vastgelegd.

2.2.4

Praktische toets

Naast dat de deelname aan de categorie juridisch gezien rechtmatig moet plaatsvinden, zal het ook vanuit praktisch oogpunt mogelijk moeten zijn om het zbo te laten deelnemen. Zo moet er bijvoorbeeld voldoende capaciteit en middelen beschikbaar zijn om deelname mogelijk te maken. Onderstaand overzicht beschrijft de praktische zaken die getoetst moeten worden om na te gaan of deelname van het zbo mogelijk is. Dit overzicht is niet limitatief. Er kunnen andere overwegingen zijn die bepalen of een zbo al dan niet kan deelnemen aan de dienstverlening van een categorie.

Overzicht praktische toetsing

Niveau	Praktische overweging	Mogelijke maatregel
Deelnametechnisch	Is het (door)berekenen van kosten aan het zbo of het vragen van een op geld waardeerbare tegenprestatie mogelijk?	Het IUC laten uitzoeken hoe invulling moet worden gegeven aan de Wet Markt en Overheid.
Aanbestedingstechnisch	Genoeg capaciteit beschikbaar om de inkoopdienstverlening, inclusief eventueel contractbeheer? Genoeg tijd beschikbaar om de inkoopdienstverlening uit te voeren, inclusief eventueel contractbeheer? Genoeg middelen beschikbaar om de inkoopdienstverlening uit te voeren, inclusief eventueel contractbeheer?	Met het IUC afstemmen of er vanuit het IUC zo nodig meer tijd en capaciteit beschikbaar kan worden gesteld. Indien het vanuit het IUC niet mogelijk is om extra capaciteit beschikbaar te stellen, kan met de (gedelegeerd) eigenaar overlegd worden over het beschikbaar stellen van extra capaciteit/middelen.
Categorietechnisch	Kan met de deelname van het zbo de realisatie van doelen, zoals omschreven in het categorieplan, voldoende gewaarborgd worden?	

	Ondervinden andere afnemers van de categorie nadeel van deelname van het zbo aan de dienstverlening?	
--	--	--

2.3

Stap 2: Besluitvorming (gedelegeerd) eigenaar

In overeenstemming met de IUC-manager, CDI en voorzitter klantenraad adviseert de categoriemanager - op basis van de beleidsmatige, juridische en praktische toetsing - de (gedelegeerd) eigenaar van de categorie over deelname van het zbo aan de inkoopdienstverlening en mogelijk deelname van het zbo aan de klantenraad. In beginsel is het ICBR-lid van het ministerie waartoe de categorie behoort de eigenaar van de categorie. Het is van belang om adequaat met het zbo te communiceren over de uitkomst van besluitvorming door de eigenaar.

De volgende uitkomsten zijn mogelijk:

- De (gedelegeerd) eigenaar besluit dat het zbo kan deelnemen aan de dienstverlening (en de klantenraad). De categoriemanager stelt het zbo van de besluiten op de hoogte. Of het zbo vervolgens ook daadwerkelijk deelneemt, blijft uiteraard een besluit van het zbo zelf.
- De (gedelegeerd) eigenaar besluit dat de het zbo niet (meer) kan deelnemen. De categoriemanager stelt het zbo hiervan op de hoogte en geeft gemotiveerd aan waarom deelname niet mogelijk is.

2.4

Tot slot

Mocht het vanwege de kostendoorberekening of een gebrek aan capaciteit of om andere redenen niet mogelijk zijn om het zbo te laten deelnemen aan de inkoopdienstverlening, dan kan de categoriemanager nog steeds advies geven over bijvoorbeeld de voorgenomen aanbesteding of de inrichting van het contractmanagement. Een evaluatie achteraf bevordert een verbetering van de werkwijze bij zowel het zbo als de categorie.

Let op! Inkoopadvisering door de categoriemanager zou wellicht ook gezien kunnen worden als het verrichten van economische activiteiten waarop in beginsel de Wet Markt en Overheid van toepassing is. Dit (maar ook zoals hierboven genoemd in voorkomend geval regelgeving met betrekking tot agentschappen) kan ertoe leiden dat kosten zullen moeten worden doorberekend.

Door de werking van deze handreiking jaarlijks te monitoren wordt inzicht verkregen in hoe deelname aan de dienstverlening in de praktijk verloopt en waar mogelijk bijsturing noodzakelijk is. De inzet van capaciteit en middelen maakt nadrukkelijk deel uit van de monitor. De monitor vindt plaats op initiatief van de CPO Rijk, met betrokkenheid van de ICIA-portefeuilles Governance en Juridica.

